

Yksi vuosi toimitettu

Ensimmäinen päätoimittajavuoteni on takana. Informaatiotutkimus-lehden 24. vuosikerran toimittamisen aloittaminen oli helppoa, lehti oli aloitettaessa aikataulussa ja toimintatavat olivat selkeitä. Ryhdyin tehtävään luottavaisin mielin. Hahmottelin ensimmäisessä pääkirjoituksessa lehden tekemisen ja tieteellisen julkaisemisen konventioita. Lehden toimittaminen on noudatannut pääosin olettamiani käytänteitä, mutta uusiakin asioita on tullut pohdittavaksi.

Alkuvuodesta 2005 pohdimme yhdistyksessä paljon elektronisen ja vapaan tieteellisen julkaisemisen (open access) vaihtoehtoja. Informaatiotutkimuksen yhdistys järjesti aiheen tiimoilta myös lauantaiseminaarin toukokuussa. Yhdistyksemme ja toimituskunnan päätelmä oli, ettei open access -julkaisemiseen voida siirtyä, ellei julkaisu toiminnan rahoitus muutu selkeästi vapaata tieteellistä julkaisemista tukeväksi. Lehden julkaisemisen edellytyksenä on julkaisuavustus, jonka jakamisen Suomen Akatemia on delegoinut vuoden 2006 avustuksista lähtien Tieteellisten seurain valtuuskunnalle. Elektroniseen julkaisemiseen otimme kuitenkin yhden askeleen sisällyttämällä lehtemme Elektra-palveluun. Informaatiotutkimus-lehden artikkelit ovat vuoden viiveellä saatavissa Elektrasta. Palvelussa on tällä hetkellä luettavissa artikkelit numerosta 2/2002 lähtien, mikäli kirjoittajat ovat antaneet luvan niiden julkaisemiseen. Toivottavasti artikkeleiden saatavuus elektronisessa muodossa on lisännyt niiden käyttöä tutkimuksessa ja opetuksessa.

Lehden tekemisen logistiikka kaipaakin aina välillä päivitystä. Julkaisimme uudistetut ohjeet kirjoittajille numerossa 2/2005. Näissä uusissa ohjeissa huomioidaan paremmin nykyinen tapa toimittaa kaikki materiaali sähköpostitse

liitetiedostoina. Myös arvioinnit ja korjaukset välittyvät yhä enemmän liitetiedostoina. Versioiden hallinta, nimeäminen sekä kuvioiden ja taulukoiden käsittely edellyttävät jatkuvaa henkilökohtaista tiedonhallintaa yhtäläisesti kirjoittajilta kuin meiltä lehden toimittajiltakin.

Lehden tilausten ja toimitusten logistiikka on sekin selvästi muuttumassa. Kommunikaatio kansainvälisten lehtivälitystoimistojen kanssa ei useinkaan johda minkäänlaiseen dialogiin. Useat kirjastot ovat ilmeisesti kilpailuttamisen seurauksena siirtyneet käyttämään kansainvälisiä suuryrityksiä hankinnoissaan. Lehden tekijän näkökulmasta tämä saattaa olla turhauttavaa. Telefax syyttää lehteämme koskevia muistuksia ja pyyntöjä hollannista ja irlannista, ja vastaamme samoihin kysymyksiin kolmeen, hieman toisistaan poikkeavaan sähköpostiosoitteeseen. Toinen osapuoli ei kuitenkaan koskaan kiittaa vastaanottamia tietoa. Toivottavasti tilaajamme kuitenkin saavat tilauksensa perille, vaikka ne kiertävätkin Eurooppaa.

Tuleva vuosikerta on Informaatiotutkimus-lehden 25. vuosikerta. Neljännesvuosisata suomalaista informaatiotutkimusta, kirjastotiedettä ja informatiikkaa, on ansainnut merkkipäivänsä. Yhdistys suunnittelee syyskuksi juhlaseminaaria, ja toivottavasti merkkivuosi innostaa meitä kaikkia kiinnostuneita kirjoittamaan yhteiselle julkaisufoorumillemme, Informaatiotutkimus-lehteen.

Tampereella 6.2.2006

Kai Halttunen